

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj: 01-190/22
Podgorica, 8. jul 2022. godine
MP/MP

www.ombudsman.co.me

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 20 i člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br.42/11, 32/14 i 21/17), sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX, iz Podgorice i utvrdio činjenično stanje na način koji slijedi.

I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, odnosi se na postupanje Ministarstva kapitalnih investicija - Odjeljenja za borbu protiv korupcije, kojim se od Agencije za civilno vazduhoplovstvo traže podaci o svim isplatama zaposlenih i ugovorima o radu zaposlenih, što je suprotno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

II ČINJENICE

2. Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnositeljke pritužbe i izjašnjenja Ministarstva kapitalnih investicija - Odjeljenja za borbu protiv korupcije i Agencije za civilno vazduhoplovstvo, te cijelokupne dokumentacije koja egzistira u spisima predmeta, mogu se sublimirati na sljedeći način.

3. Dana 27. januara 2022. godine, Ministarstvo kapitalnih investicija - Odjeljenje za borbu protiv korupcije od Agencije za civilno vazduhoplovstvo zatražilo je od Agencije da dostavi sve ugovore o radu (i anekse ugovora) za bivšeg direktora te Agencije XX, kao i pregled isplata i pojedinih ugovora o radu zaposlenih u pomenutoj Agenciji i članovima uprave (bivših i sadašnjih) u periodu od 30. novembra 2019. godine do 30. novembra 2021. godine, sa prikrenim ličnim podacima o matičnom broju i broju bankarskog računa.

4. Dana 24. februara 2022. godine Sindikalna organizacija Agencije za civilno vazduhoplovstvo zatražila je mišljenje od Agencije za zaštitu podataka i slobodan pristup informacijama da li se traženi podaci mogu dostavljati trećim licima bez saglasnosti zaposlenih.

5. Dana 2. marta 2022. godine, Agencija za zaštitu podataka i slobodan pristup informacijama dostavila je mišljenje akt br. 06-29-1198-3/33.

6. Nakon toga Agencija za civilno vazduhoplovstvo dostavila je tražene podatke Ministarstvu kapitalnih investicija - Odjeljenju za borbu protiv korupcije podatke, na način što je odnosne podatke o zaposlenima označila stepenom tajnosti INTERNO.

III RELEVANTNO PRAVO

Ustav Crne Gore („Sl. list CG“, br. 1/07)

Član 43

Jemči se zaštita podataka o ličnosti. Zabranjena je upotreba podataka o ličnosti van namjene za koju su prikupljeni. Svako ima pravo da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju zloupotrebe

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 79/08, 70/09, 44/12, 22/17)

Član 1

Zaštita podataka o ličnosti obezbeđuje se pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, a u skladu sa principima i standardima sadržanim u potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Član 2 st. 1 i 2

Podaci o ličnosti moraju se obrađivati na pošten i zakonit način. Lični podaci ne mogu se obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom.

Obrada ličnih podataka može se vršiti po prethodno dobijenoj saglasnosti lica čiji se lični podaci obrađuju, koja se može opozvati u svakom trenutku.

Član 9 tač. 1,2 i 4

Lični podaci su sve informacije koje se odnose na fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi; obrada ličnih podataka je radnja kojom se automatski ili na drugi način lični podaci prikupljaju, evidentiraju, snimaju, organizuju, čuvaju, mijenjaju, povlače, koriste, vrši uvid u njih, otkrivaju putem prenosa, objavljaju ili na drugi način čine dostupnim, svrstavaju, kombinuju, blokiraju, brišu, uništavaju, kao i bilo koja druga radnja koja se vrši na ličnim podacima.

Treća strana, odnosno korisnik ličnih podataka je svako fizičko ili pravno lice, državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave ili lokalne uprave i drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja, koji imaju pravo da obrađuju lične podatke, a nije lice čiji se lični podaci obrađuju, prvobitni rukovalac zbirke ličnih podataka, obrađivač ličnih podataka ili lice zaposleno kod rukovaoca zbirke ličnih podataka ili obrađivača ličnih podataka.

Član 10

Obrada ličnih podataka može se vršiti po prethodno dobijenoj saglasnosti lica čiji se lični podaci obrađuju, koja se može opozvati u svakom trenutku.

Obrada ličnih podataka vrši se bez saglasnosti lica ako je to neophodno radi:

- 1) izvršavanja zakonom propisanih obaveza rukovaoca zbirke ličnih podataka;
- 2) zaštite života i drugih vitalnih interesa lica koje nije u mogućnosti da lično da saglasnost;
- 3) izvršenja ugovora ako je lice ugovorna strana ili radi preduzimanja radnji na zahtjev lica prije zaključivanja ugovora;
- 4) obavljanja poslova od javnog interesa ili u vršenju javnih ovlašćenja koja su u djelokrugu rada, odnosno nadležnosti rukovaoca zbirke ličnih podataka ili treće strane, odnosno korisnika ličnih podataka;
- 5) ostvarivanja na zakonu zasnovanog interesa rukovaoca zbirke ličnih podataka ili treće strane, odnosno korisnika ličnih podataka, izuzev ako takve interese treba ograničiti radi ostvarivanja i zaštite prava i sloboda lica.

Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (Službeni list Crne Gore", br.16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18, 34/19, 130/21, 146/21)

Član 6

Podaci o zaradama, naknadi zarada i drugim primanjima zaposlenih dostupni su javnosti, u skladu sa zakonom.

Zakon o vazdušnom saobraćaju ("Službeni list Crne Gore", br. 30/12, 30/17, 82/20)

Član 5

Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti i za svoj rad odgovara Vladi.

Član 6 tačka 9

Agencija (...) donosi opšte akte u skladu sa ovim zakonom i akte radi sproveđenja ECAA sporazuma, drugih zaključenih međunarodnih ugovora, međunarodnih standarda i preporučene prakse iz oblasti civilnog vazduhoplovstva, a naročito standarda, procedura i preporučene prakse ICAO-a, ECAC-a, EASA-e i EUROCONTROL-a, uz saglasnost Ministarstva.

Član 13

Agencija priprema godišnji izvještaj o radu i godišnji finansijski izvještaj za prethodnu godinu. Izvještaje iz stava 2 ovog člana sa izvještajem nezavisnog ovlašćenog revizora Agencija dostavlja Vladi do 30. juna tekuće za prethodnu godinu. Agencija vodi odvojeno računovodstvo za sredstva koja se koriste za obavljanje poslova javnih ovlašćenja i sigurnosti i bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i prihode ostvarene po tim osnovama, a posebno u odnosu na sredstva za obavljanje ostalih poslova Agencije, u skladu sa posebnim propisom. Propis iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnom za poslove finansija

Član 151

Nadzor nad zakonitošću upravnih akata i drugih upravnih aktivnosti Agencije vrši Ministarstvo.

Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 42/2011 i 32/2014)

Član 33

Zaštitnik/ca može, u postupku ispitivanja pritužbe, uputiti podnosioca/podnositeljku da iskoristi druga pravna sredstva za otklanjanje povrede na koju ukazuje, ukoliko smatra da se povreda može otkloniti samo tim sredstvima ili bi otklanjanje povrede bilo efikasnije.

Član 43

O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik obaveštava podnosioca/teljku pritužbe dostavljanjem mišljenja.

IV DRUGA RELEVANTNA DOKUMENTA

Uredba (EU) 2016/79 Evropskog parlamenta i savjeta, od 27. aprila 2016. godine, o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju van snage Direktive 95/46/EZ

Član 4

Zaštita pojedinaca s obzirom na obradu ličnih podataka temeljno je pravo. Članom 8. stavom 1. Povelje Evropske unije o osnovnim pravima („Povelja”) te članom 16. stavom 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (UFEU) utvrđuje se da svako ima pravo na zaštitu svojih ličnih podataka. Načela i pravila o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom njihovih ličnih podataka trebala bi poštovati njihova osnovna prava i slobode, a posebno njihovo pravo na zaštitu ličnih podataka. Obrada ličnih podataka trebala bi biti osmišljena tako da bude u službi čovječanstva. Pravo na zaštitu ličnih podataka nije apsolutno pravo; mora se razmatrati u vezi s njegovom funkcijom u društvu te ga treba ujednačiti s drugim temeljnim pravima u skladu s načelom proporcionalnosti.

Svaka obrada ličnih podataka trebala bi biti zakonita i poštena. Za pojedince bi trebalo biti transparentno kako se lični podaci koji se odnose na njih prikupljaju, upotrebljavaju, daju na uvid ili na drugi način obrađuju, kao i do koje se mjere ti lični podaci obrađuju ili će se obradivati. Lični podaci trebali bi se obradivati samo ako se svrha obrade opravdano ne bi mogla postići drugim sredstvima. Lične podatke trebalo bi obradivati uz odgovarajuće poštovanje sigurnosti i povjerljivosti ličnih podataka, što obuhvata i sprečavanje neovlašćenog pristupa ličnim podacima i opremi kojom se koristi pri obradi podataka ili njihove neovlašćene upotrebe.

V OCJENA ZAŠTITNIKA

7. Podnositeljka pritužbe žali se na postupanje Ministarstva kapitalnih investicija - Odjeljenja za borbu protiv korupcije, kojim se od Agencije za civilno vazduhoplovstvo traže podaci o svim isplatama zaposlenih i ugovorima o radu zaposlenih, što je suprotno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

8. Imajući u vidu navode iz pritužbe, kao i utvrđeno činjenično stanje, Zaštitnik je cijenio da predmetnu pritužbu treba ispitivati sa aspekta prava na privatnost iz člana 40 Ustava CG, te analogno tome, člana 8 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

i. Osnovanost pritužbe

9. Izjašnjavajući se na zahtjev Zaštitnika Ministarstvo kapitalnih inwesticija - Odjeljenje za borbu protiv korupcije istaklo je, da je na sastanku koji je održan 27. januara ove godine, na kojem su prisustvovali predsjednik Savjeta Agencije g. XX i novi direktor te institucije g. XX potvrđeno da se traženi pregled isplata i pojedinih ugovora o radu zaposlenih i članova uprave (bivšim i sadašnjim) ACV-a, u periodu od 30.novembra 2019. do 30.novembra 2021.godine, zahtijeva na način da se prikriju lični podaci zaposlenih. Do danas menadžment ACV-a je u nekoliko navrata dostavljao ove, ali i druge tražene podatke na način da su štićeni lični podaci, samim tim i integritet zaposlenih. Nadalje se navodi da je netačno da podaci o zaradama i drugim isplatama zaposlenih državnih službenika u Agenciji za civilno vazduhoplovstvo mogu biti zaštićeni lični podaci, označeni bilo kojim stepenom tajnosti, a u koje MKI ne može obaviti uvid i kontrolu. Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru u članu 6. definiše „Javnost zarada“ na način da su „Podaci o zaradama, naknadi zarada i drugim primanjima zaposlenih dostupni su javnosti, u skladu sa zakonom“. Odjeljenje za borbu protiv korupcije MKI ovlašćeno je da ostvaruje uvid u dokumentaciju, bazu podataka i akte svih organizacionih jedinica unutar MKI i ostalih pravnih subjekata koji su u nadležnosti ovog resora, a sve u cilju suzbijanja korupcije, jačanja integriteta i lobiranja uz primjenu nacionalnih i međunarodnih standarda. Istoče se da je članom 5. Zakona o vazdušnom saobraćaju regulisan pravni položaj Agencije za civilno vazduhoplovstvo u obavljanju poslova, ali i precizirano da ona kao nezavisno pravno lice za svoj rad odgovara Vladi, svom osnivaču. Članom 6. (stav 9.) Zakona o vazdušnom saobraćaju predviđeno je da ACV ne može da donese opšte akte, pravilnike bez prethodne saglasnosti Ministarstva kapitalnih investicija. Takođe, Agencija je u obavezi da dostavi Finansijski plan i program rada za prethodnu godinu, kako bi preko resornog ministarstva, Vlada Crne Gore usvojila iste.

10. U izjašnjenju Agencije za civilno vazduhoplovstvo se ističe da je povodom odnosnog pitanja od strane Agencije za zaštitu ličnih podataka, dato mišljenje, da trećim licima, koja za to imaju pravo, koji sa njima postupaju na zakonit način, mogu biti dostavljeni predmetni podaci i bez saglasnosti lica čiji se podaci daju, da podaci koji su dostavljeni Ministarstvu kapitalnih investicija zaštićeni su na način da su označeni stepenom tajnosti INTERNO i da su ti podaci dostupni samo pomenutom Odjeljenju.

11. U mišljenju Agencije za zaštitu podataka i slobodan pristup informacijama između ostalog se navodi da prije dostavljanja podataka o ličnim primanjima zaposlenih, neophodno je da se od strane rukovaoca prednje navedeni podaci prethodno zaštite (anonimizuju) na način da se daju samo u obimu i za svrhu koja je posebnim zakonom precizirana. Takođe, vezano za pitanje koje se odnosi na ugovore o radu zaposlenih, važi ista analogija, te shodno tome, isti se mogu dostavljati bez saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju trećoj strani (korisnicima), u smislu člana 9 stav 1 tačka 4 ZZPL, a koji u skladu sa posebnim zakonom imaju osnov da iste obraduju, u kom slučaju se takođe štite lični podaci.

ii. Opšta načela

12. Koncept privatnosti je sastavni dio prava na poštovanje privatnog života po članu 8. Ničiji privatni život se ne može poštovati ili štititi ako mu nije dat određeni stepen privatnosti i nijedan pojedinac ne može uživati u poštovanju svog privatnog života ako je on učinjen javnim na načine koje taj pojedinac ne može da kontroliše. Moglo bi se reći da je privatnost element privatnog života koji omogućava pravnim ili fizičkim licima da štite svoj vlastiti fizički, psihički i socijalni integritet.

13. Sud je istražio niz različitih elemenata koji čine pravo na poštovanje privatnosti, u čemu je ključna zaštita od prikupljanja i javnog širenja ličnih informacija.

Zaštita ličnih podataka od temeljnog je značaja za pravo svakog pojedinca na poštovanje privatnog života¹. Zaštita podataka je oblast prava koja se razvija i uključuje član 8 na brojne načine.

14. Član 8 stav 1 Konvencije navodi da fizička lica uživaju pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske, dok se stavom 2 predviđaju uslovi pod kojima se država može miješati u ostvarivanje zaštićenog prava, odnosno u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomski dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili sprječavanja zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

15. Glavna svrha člana 8 Konvenije je zaštita od proizvoljnog miješanja javne vlasti u privatni i porodični život, dom i prepisku. To je klasična negativna obaveza koju Evropski sud opisuje kao osnovni cilj člana 8 Konvencije. Međutim, države članice takođe imaju pozitivne obaveze osigurati poštovanje prava iz člana 8 Konvencije čak i između privatnih stranaka.

16. Konkretno, iako je cilj člana 8 Konvencije u suštini zaštita pojedinca od proizvoljnog miješanja od strane javnih vlasti, on ne prisiljava državu da se samo suzdrži od takvog miješanja: osim te prvenstveno negativne obaveze, mogu postojati i pozitivne obaveze svojstvene djelotvornom poštovanju privatnog života.

17. Ograničenja prava zaštićenih članom 8 Konvencije su dopuštena ako su „u skladu sa zakonom“ ili „propisana zakonom“ i „nužna u demokratskom društvu“ radi zaštite jednog od gore navedenih ciljeva. Pri ocjenjivanju testa nužnosti u demokratskom društvu, Evropski sud često treba uspostaviti ravnotežu između interesa podnosioca predstavke zaštićenih članom 8 Konvencije i interesa treće strane zaštićenih drugim odredbama Konvencije i njenih Protokola.

18. Prema praksi Evropskog suda, prilikom ocjene da li je došlo do povrede člana 8 Konvencije, sud prolazi kroz pet različitih faza. Najprije se utvrđuje da li činjenice iz pritužbe potpadaju pod opseg jednog od četiri prava zaštićenih članom 8 st. 1 Konvencije. Potom se pristupa ocjeni da li je došlo do miješanja u zaštićeno pravo ili se takvo miješanje predlaže. Kada je miješanje u zaštićeno pravo preduzeto od strane javnog subjekta ili privatnog subjekta kome je država delegirala svoje obaveze, Evropski sud će ispitati slučaj sa stanovišta negativne obaveze države. Ukoliko se utvrdi da je došlo do miješanja, dalje se utvrđuje da li je miješanje ispunjavalo uslove iz člana 8 stav 2 Konvencije, odnosno da li je bilo u skladu sa zakonom, da li je težilo legitimnom cilju i da li je bilo neophodno u demokratskom društvu.

iii. Primjena opštih načela na konkretni slučaj

a) Da li je došlo do miješanja u pravo na privatnost?

19. Prilikom ocjene Zaštitnika da li u konkretnom slučaju dostavljanjem određenih podataka od strane Agencije za civilno vazduhoplovstvo Ministarstvu kapitalnih investicija - Odjeljenju za borbu protiv korupcije, došlo do miješanja u neko od prava podnositeljke pritužbe, kao i ostalih zaposlenih čija se obrada podataka vršila, a koja se mogu ograničiti, Zaštitnik ocjenjuje da je činjenje dostupnim podataka trećim licima, odnosno korisnicima, a koji se odnose na zaposlene (kao što su podaci o zaradama, naknadama zarade i drugim elementima zarade zaposlenih i sl), predstavlja obradu ličnih podataka, što

¹ Satakunnan Markkinapörssi Oy i Satamedia Oy protiv Finske, presuda Velikog vijeća od 27. juna 2017, predstavka br. 931/13

bi u ovom slučaju značilo da obrada podataka od strane Ministarstva kapitalnih investicija Odjeljenja za borbu protiv korupcije predstavlja miješanje u ostvarivanje njihovih prava pa i prava podnositeljke pritužbe.

20. Stoga po mišljenju Zaštitnika došlo je do miješanja u pravo na privatnost zaštićeno članom 8 Konvencije.

b) Da li je miješanje bilo u skladu sa zakonom?

21. Da bi bilo kakvo miješanje u pravo na privatnost bilo opravdano, ono u skladu sa čl. 8 st. 2 Konvencije, mora da bude u skladu sa zakonom i da se njime ostvaruje jedan od legitimnih ciljeva na koje se ta odredba odnosi i da je neophodno u demokratskom društvu u cilju postizanja takvog cilja.

22. Kako bi se utvrdio da li je neko miješanje u pravo u skladu sa zakonom, Evropski sud utvrđuje da li to miješanje u pravo ispunjava uslove domaćeg prava države o kojoj je riječ i da li je domaće pravo o kome je riječ dovoljnog kvaliteta, odnosno da li je dostupan dotičnom licu, koje, štaviše, mora biti u stanju da predviđi njegove posljedice po njega i da li je u skladu sa osnovnim principima vladavine prava. Kako bi bilo u skladu sa domaćim pravom, miješanje u pravo po članu 8 Konvencije mora da ima osnov u domaćem pravu i ne smije da kršii domaće pravo.

23. Dakle, izraz „u skladu sa zakonom“ u načelu zahtijeva da sporna mjera ima određeni temelj u domaćem propisu, da kvalitet predmetnog propisa treba biti u skladu s vladavinom prava i dostupan osobi na koju se odnosi i koja mora biti u mogućnosti predvidjeti posljedice za sebe (vidjeti na primjer, Kruslin protiv Francuske, 24. april 1990., stav 27., Serija A br. 176-A).

24. Domaći zakon stoga mora biti dovoljno precizan kako bi se pojedincu jasno ukazalo na to, u kojim okolnostima i pod kojim uslovima organi javne vlasti imaju ovlašćenja posegnuti za takvim mjerama (Dragojević protiv Hrvatske, br.68955/11 od 15. januara 2015. godine).

25. Imajući u vidu naprijed navedeno, te polazeći od standarda uspostavljenih praksom Evropskog suda u Strazburu, u pogledu „kvaliteta zakona“ prema kojem norma mora biti predvidiva, jasna i precizna kako bi je razumio adresat i kako ne bi stvarala nedoumice o primjeni kod organa koji treba da je primjenjuje, po mišljenju Zaštitnika, u konkretnom slučaju, odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti jasno propisuju način na koji se moraju obrađivati lični podaci, obim njihove obrade, kao i uslovi za obradu ličnih podataka koja se može vršiti bez saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju.

U tom smislu ove norme, u primjeni ne izazivaju nepredvidivost i nejasnoću.

26. Uostalom, prije dostavljanja odnosnih podataka Agencija za civilno vazduhoplovstvo (Sindikalna organizacija) zatražila je mišljenje od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama da li su podaci o zaradama, odnosno svih zaposlenih kao i njihovi ugovori o radu lični podaci i kome se mogu dostavljati bez saglasnosti zaposlenog, o čemu je nadležna Agencija dala svoje mišljenje.

27. Dakle, slijedom navedenog zaključuje se da za svaku obradu ličnih podataka mora postojati relevantna zakonska osnova što u konkretnom slučaju po mišljenju Zaštitnika nije sporno.

c) Da li je miješanje težilo legitimnom cilju

28. U ocjeni kriterijuma da li je miješanje, usmjereni u ostvarenju legitimnog cilja, Zaštitnik smatra da je obrada određenih podataka od strane Ministarstva kapitalnih investicija - Odjeljenja za borbu protiv korupcije, kao organa koji je nadležan za vršenje nadzora nad radom Agencije, imala za cilj vršenje provjere nad njenim finansijskim poslovanjem i upravljanjem finansijama, a sve u interesu sprječavanja i otklanjanja mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije, kao i preduzimanju eventualnih mjera na utvrđivanju odgovornosti.

29. Stoga, Zaštitnik ocjenjuje da je predmetno miješanje bilo srazmjerno legitimnom cilju kojem se težilo.

b) da li je miješanje nužno u demokratskom društvu?

30. Kako bi utvrdio je li određeno miješanje u pravo zaštićeno članom 8 Konvencije „nužno u demokratskom društvu“, Evropski sud uspostavlja ravnotežu između interesa države članice i prava podnosioca predstavke. U svojoj dobro ustanovljenoj praksi Evropski sud je pojasnio da izraz „nužno“ podrazumijeva postojanje „prevladavajuće društvene potrebe“ za predmetnim miješanjem u zaštićeno pravo. Ograničenje konvencijskog prava ne može se smatrati „nužnim u demokratskom društvu“ – čija su dva obilježja tolerancija i slobodoumnost – ako nije, između ostalog, srazmjerno legitimnom cilju kojem se teži.

31. Evropski sud je istakao da će, pri utvrđivanju jesu li osporene mjere bile „nužne u demokratskom društvu“, razmatrati jesu li, u svjetlu predmeta kao cjeline, razlozi navedeni kao njihovo obrazloženje bili relevantni i dovoljni, te jesu li mjere bile srazmjerne legitimnim ciljevima kojima se težilo.

32. Evropski sud je dodatno pojasnio taj zahtjev, navodeći da pojam „nužnosti“ u smislu člana 8 Konvencije znači da miješanje mora odgovarati prevladavajućoj društvenoj potrebi, a posebno mora biti srazmjerno legitimnom cilju kojem se teži. Pri utvrđivanju je li miješanje bilo „nužno“, Evropski sud će razmatrati slobodu procjene koju imaju državne vlasti, ali dužnost je tužene države da dokaže postojanje prevladavajuće društvene potrebe koja opravdava to miješanje.

33. U konkretnom slučaju Ministarstvo kapitalnih investicija - Odjeljenje za borbu protiv korupcije, imalo je potrebu za obradom odnosnih podataka u cilju vršenja provjere i kontrole finansijskog poslovanja i upravljanja finansijama Agencije za civilno vazduhoplovstvo.

34. Istovremeno Zaštitnik primjećuje da je Agencija za civilno vazduhoplovstvo kao rukovaoc obrade podataka preduzela odgovarajuće mjere kako bi se osigurao stepen njihove sigurnosti, tako što je iste označila stepenom tajnosti "Intern", na taj način primjenjujući manje restriktivne mjere kojima se želio ostvariti navedeni cilj, ne nanoseći pri tom prekomjeran teret podnositeljki pritužbe i ostalim zaposlenima.

35. U ovakvim okolnostima ne može se reći da je predmetno miješanje bilo nesrazmjerno legitimnom cilju kojem se težilo, odnosno da nije bilo nužno u demokratskom društvu.

36. Shodno svemu prednjem, a na osnovu čl.41 st.1 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik donosi sljedeće

MIŠLJENJE

Prema stanju u spisima predmeta, Zaštitnik nije mogao utvrditi da je podnositeljki pritužbe, kao i ostalim zaposlenima čiji su podaci obrađivani od strane Ministarstva kapitalnih investicija - Odjeljenja za borbu protiv korupcije povrijeđeno neko od Ustavnom ili Evropskom konvencijom garantovano pravo ili sloboda.

* * *

Budući i da Zaštitnik, shodno članu 20 Zakona o Zaštitniku/ci djeluje i na način što ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže ili preporučuje, kao i čl.33, shodno kojem može, u postupku ispitivanja pritužbe, uputiti podnosioca/podnositeljku da iskoristi druga pravna sredstva za otklanjanje povrede na koju ukazuje, ukoliko smatra da se povreda može otkloniti samo tim sredstvima ili bi otklanjanje povrede bilo efikasnije, to ovim putem

- upućuje podnositeljku pritužbe da ukoliko smatra da od strane primaoca podataka u ovom slučaju Ministarstva kapitalnih investicija - Odjeljenja za borbu protiv korupcije nije osiguran odgovarajući stepen sigurnosti ličnih podataka, te da su isti upotrijebljeni van namjene za koju su prikupljeni, ili eventualno zloupotrijebljeni, može pokrenuti sudski postupak u cilju zaštite svojih prava.

**ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**
Snežana Armenko

Dostavljeno:

- podnositeljki pritužbe XX adresa: xxx
- Ministarstvu kapitalnih investicija - Odjeljenju za borbu protiv korupcije
- Agenciji za civilno vazduhoplovstvo
- a/a